

فصل اول : کلیات

۲	مقدمه
۳	۱-۱ بیان مسئله
۵	۲-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق
۵	۳-۱ اهداف تحقیق
۵	۴-۱ تعاریف واژه ها

فصل دوم : مفاهیم و مبانی نظری پروژه

۸	مقدمه
۸	بخش اول: مبانی نظری مرتبط با لباس
۸	۱-۱-۲ مد و لباس
۸	۲-۱-۲ تاریخچه لباس
۹	۳-۱-۲ تاریخچه مد
۱۴	۴-۱-۲-۴- تاریخچه مُد و پوشاک در ایران
۱۵	۵-۱-۲-۵- عوامل موثر در تغییر و تحول فرم پوشاک
۱۵	۱-۵-۱-۲-۱ عوامل اجتماعی و اقتصادی
۱۶	۲-۵-۱-۲-۲ عوامل فرهنگی
۱۸	۳-۵-۱-۲-۲ عوامل اقلیمی
۱۸	۶-۱-۲-۲ لباس و مدرنیته
۱۹	۷-۱-۲-۲ مهم ترین کارکردهای لباس
۲۰	۸-۱-۲-۲ فرهنگ طراحی لباس و اهداف آموزش دانشگاهی آن در ایران
۲۲	۹-۱-۲-۲ شناخت مفاهیم وابسته به موضوع لباس
۲۲	۱-۹-۱-۲-۲ باستان شناسی
۲۳	۲-۹-۱-۲-۲ سیاست و قدرت
۲۴	۳-۹-۱-۲-۲ جامعه شناسی

۲۵ ۲-۱-۹-۴ روان شناسی
۲۶ ۲-۱-۹-۵ ادراک محیطی
۲۷ بخش دوم : مفاهیم مربوط به هویت
۲۷ ۲-۲-۱ واژه شناسی هویت
۲۸ ۲-۲-۲ مفهوم هویت:
۲۹ ۲-۲-۳ هویت ملی
۳۰ ۲-۲-۴ هویت اجتماعی
۳۰ ۲-۲-۵ هویت فرهنگی
۳۳ ۲-۲-۵-۱ هویت فرهنگی ایرانی و مراتب آن
۳۵ ۲-۲-۵-۲ معنای هویت در معماری
۳۷ بخش سوم: مفاهیم مربوط منظر فرهنگی
۳۸ ۲-۳-۱-مفهوم منظر فرهنگی
۳۹ ۲-۳-۲- شناخت منظر فرهنگی به مثابه فرآیند
۴۶ ۲-۳-۳-تدقیق فرآیند شکل گیری منظر فرهنگی بر مبنای مجاری چهارگانه شناخت

فصل سوم : روش شناسی تحقیق

۴۸ مقدمه
۴۸ ۳-۱ نوع پژوهش
۴۹ ۳-۲ روش پژوهش
۵۱ ۳-۳ مسیر پژوهش
۵۱ ۳-۴ ابزارهای پژوهش
۵۲ ۳-۵ شرح کامل روش و ابزار گردآوری داده ها
۵۲ ۳-۶ روند انجام پروژه عملی

فصل چهارم : یافته های تحقیق

۵۵ مقدمه
۵۵ بخش اول : بررسی نمونه های موردی
۵۵ ۴-۱-۱ موزه مدد کوبه - جزیره روکو، ژاپن - ۲۰۱۰
۵۸ ۴-۱-۲ موزه پارچه و مد - لگورتا- لندن- انگلیس - ۲۰۰۸
۶۰ ۴-۱-۳ موزه تور و مد- کلی- فرانسه- ۲۰۰۹

۶۲ ۴-۱-۴ موزه طراحی و مد (مده) - لیسبون - ۲۰۹
۶۳ ۵-۱-۴ دفتر مرکزی ابزی، دفتر معماری هیما/آفیس دا- سئول - کره جنوبی - ۲۰۰۸
۶۴ ۶-۱-۴ سکوی مدل های پرادا میلان - ایتالیا - ۲۰۰۹
۶۵ ۷-۱-۴ سالن مد زنان پرادا - ایتالیا - میلان - ۲۰۰۸
۶۶ ۸-۱-۴ سالن طراحی لباس در بلگراد
۶۸ ۹-۱-۴ پاولیون هنر سیار شانل
۷۱ ۱۰-۱-۴ مرکز رسانهای و طراحی لباس واکو
۷۶ بخش دوم : یافته های مبانی نظری مرتبط با طرح
۷۶ ۱-۲-۴ معماری و طراحی لباس
۷۷ ۲-۲-۴ خصوصیات فضا
۷۷ ۱-۲-۲-۴ رویکرد روان شناسی
۷۷ ۲-۲-۲-۴ رهیابی در فضا
۷۸ ۳-۲-۲-۴ محیط پیرامون
۷۹ ۴-۲-۲-۴ فضای شخصی و ضوابط آن
۸۰ ۵-۲-۲-۴ متغیرهایی که بر فضای شخصی اثر می گذارند
۸۰ ۶-۲-۲-۴ ویژگی های خاص محیط اطراف
۸۱ ۷-۲-۲-۴ ویژگی های فضایی خلوت گزینی
۸۱ ۸-۲-۲-۴ نور
۸۲ ۹-۲-۲-۴ رنگ
۸۳ ۱۰-۲-۱-۴ فضای شخصی

فصل پنجم : نتیجه گیری و طراحی

۸۵ مقدمه
۸۵ بخش اول: مطالعات بستر طرح
۸۵ ۱-۱-۵ موقعیت جغرافیایی
۸۵ ۲-۱-۵ پیدایش و رشد شهر کرمان
۹۰ ۳-۱-۵ وضعیت توپوگرافی شهر و حومه (عوارض ارتفاعی)
۹۰ ۴-۱-۵ دمای هوا
۹۲ ۵-۱-۵ تابش آفتاب

- ۹۳ ۶-۱-۵- نمودار آفتاب.
- ۹۳ ۷-۱-۵- ورزش باد.
- ۹۴ ۸-۱-۵- نمودار جهت و سرعت باد.
- ۹۴ ۹-۱-۵- ریزش برف و باران.
- ۹۵ ۱۰-۱-۵- ویژگی های معماری بومی اقلیمی.
- ۹۶ بخش دوم: ضوابط، استانداردها و برنامه فیزیکی طرح.
- ۹۶ ۱-۲-۵- سالن طراحی.
- ۹۹ ۲-۲-۵- سالن دوخت.
- ۱۰۰ ۴-۲-۵- سالن انتظار یا لابی.
- ۱۰۱ ۵-۲-۵- کافه تریا.
- ۱۰۳ ۶-۲-۵- سالن نمایش.
- ۱۰۸ ۷-۲-۵- صندلی تماشاگران.
- ۱۰۸ ۸-۲-۵- اتاق رختکن (تنفس بازیگران).
- ۱۰۹ ۹-۲-۵- نور پردازی صحنه.
- ۱۰۹ ۱۰-۲-۵- آکوستیک.
- ۱۱۰ ۱۱-۲-۵- بخش اداری.
- ۱۱۲ ۱-۱۱-۲-۵- مبلمان فضاهای اداری.
- ۱۱۳ ۱۲-۲-۵- انبار.
- ۱۱۴ ۱۳-۲-۵- پارکینگ.
- ۱۱۵ ۱۴-۲-۵- سازه و تاسیسات.
- ۱۱۶ ۱-۱۴-۲-۵- معرفی و شناسایی انواع سیستمهای تهویه مطبوع.
- ۱۱۷ ۲-۱۴-۲-۵- سیستم تهویه مطبوع در نظر گرفته شده برای مجموعه.
- ۱۱۸ بخش سوم: تحلیل سایت.
- ۱۱۸ ۱-۳-۵- کاربری تجاری زمین در طرح پیشنهادی منطقه.
- ۱۱۸ ۲-۳-۵- داشتن دید و منظر مناسب از خیابان های اطراف.
- ۱۱۸ ۳-۳-۵- تجزیه و تحلیل سایت.
- ۱۲۰ بخش چهارم: طراحی.
- ۱۲۰ ۱-۴-۵- دلایل انتخاب موضوع پروژه طراحی.

۱۲۱ ۲-۴-۵ دلایل انتخاب محوریت یا رویکرد طراحی
۱۲۱ ۴-۴-۵ دلایل انتخاب مقیاس پروژه
۱۲۲ ۵-۴-۵ مبانی نظری پروژه (معرفی تئوری‌ها و مفاهیم اصلی پروژه و...)
۱۲۲ ۶-۴-۵ ایده‌پردازی فرم ساختمان و تیپولوژی
۱۲۳ ۷-۴-۵ کانسپت طراحی (مفهوم طرح)
۱۲۴ ۸-۴-۵ مصالح
۱۲۴ ۹-۴-۵ برنامه فیزیکی طرح
۱۲۵ ۵-۵ نتیجه گیری
۱۲۶ ۶-۵ پیشنهادات کاربردی
۱۲۸ منابع

فهرست تصاویر

صفحه

عنوان

- تصویر ۲-۱: طر حواره پیشنهادی شکل گیری منظر فرهنگی بر اساس نظریه ها..... ۳۹
- تصویر ۴-۱: موزه مدکوبه: گالری اصلی موزه و بخش های مختلف آن..... ۵۶
- تصویر ۴-۲: رنگ در موزه مدکوبه..... ۵۷
- تصویر ۴-۳: ساختار لباس در موزه مدکوبه..... ۵۷
- تصویر ۴-۴: بخش طراحی موزه..... ۵۷
- تصویر ۴-۵: مواد..... ۵۸
- تصویر ۴-۶: موزه پارچه و لباس، لندن..... ۵۹
- تصویر ۴-۷: موزه پارچه و لباس، لندن..... ۶۰
- تصویر ۴-۸: موزه پارچه و لباس، لندن..... ۶۰
- تصویر ۴-۹: موزه مد و تور- دیدکلی..... ۶۱
- تصویر ۴-۱۰: موزه مد و تور- دید از حیاط داخلی و نمای کلی..... ۶۱
- تصویر ۴-۱۱: شیشه های موج با طرح های سنتی در موزه مد و تور- فرانسه..... ۶۲
- تصویر ۴-۱۲: موزه طراحی و مد (مده)- لیسبون..... ۶۳
- تصویر ۴-۱۳: موزه طراحی و مد..... ۶۳
- تصویر ۴-۱۴: تصاویری از اتدهای طراحی در فضای داخلی ساختمان پرادا..... ۶۴
- تصویر ۴-۱۵: سکوی مدل های پرادا میلان..... ۶۵
- تصویر ۴-۱۶: فضای داخلی سالن طراحی لباس در بلگراد..... ۶۶
- تصویر ۴-۱۷: فضای داخلی سالن طراحی لباس در بلگراد..... ۶۷
- تصویر ۴-۱۸: فضای خارجی پاولیون هنر سیار شاتل..... ۶۸
- تصویر ۴-۱۹: فضای خارجی پاولیون هنر سیار شاتل..... ۶۸
- تصویر ۴-۲۰: فضای داخلی پاولیون هنر سیار شاتل..... ۶۹
- تصویر ۴-۲۱: نمای ورودی از بیرون پاولیون هنر سیار شاتل..... ۶۹
- تصویر ۴-۲۲: نمای ورودی از داخل پاولیون هنر سیار شاتل..... ۷۰
- تصویر ۴-۲۳: پلان مجموعه پاولیون هنر سیار شاتل..... ۷۰
- تصویر ۴-۲۴: نماهای مجموعه پاولیون هنر سیار شاتل..... ۷۰

- تصویر ۴-۲۵: مقاطع مجموعه پاولیون هنر سیار شاتل..... ۷۱
- تصویر ۴-۲۶: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۷۱
- تصویر ۴-۲۷: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۷۲
- تصویر ۴-۲۸: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۷۲
- تصویر ۴-۲۹: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۷۳
- تصویر ۴-۳۰: مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۷۳
- تصویر ۴-۳۱: فضای خارجی مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۷۴
- تصویر ۴-۳۲: شکل سازه مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۷۴
- تصویر ۴-۳۳: پلان های مرکز رسانه ای و طراحی لباس واکو..... ۷۵
- تصویر ۵-۱-۱-هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۱..... ۸۶
- تصویر ۵-۲-هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۲..... ۸۷
- تصویر ۵-۳-هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۳..... ۸۸
- تصویر ۵-۴-هسته ی اولیه ی شهر کرمان ۴..... ۸۹
- تصویر ۵-۵-نمودار دمای هوای شهر کرمان..... ۹۱
- تصویر ۵-۶-نمودار ارتفاع و میزان بارندگی کرمان..... ۹۱
- جدول ۵-۱-معدل درجه هوا و رطوبت نسبی شهر کرمان..... ۹۲
- تصویر ۵-۷-نمودار تابش آفتاب شهر کرمان..... ۹۳
- تصویر ۵-۸-نمودار جهت و سرعت باد شهر کرمان..... ۹۴
- تصویر ۵-۹: استاندارد سالن طراحی..... ۹۷
- تصویر ۵-۱۰: استاندارد سالن طراحی..... ۹۸
- تصویر ۵-۱۱: استاندارد سالن دوخت..... ۱۰۰
- تصویر ۵-۱۲: استاندارد سالن نمایش..... ۱۰۴
- تصویر ۵-۱۳: استاندارد سالن نمایش..... ۱۰۴
- تصویر ۵-۱۴: استاندارد صحنه نمایش..... ۱۰۵
- تصویر ۵-۱۵: استاندارد صحنه نمایش..... ۱۰۶
- تصویر ۵-۱۶: استاندارد صحنه نمایش..... ۱۰۷
- تصویر ۵-۱۷: استاندارد سالن نمایش..... ۱۰۷
- تصویر ۵-۱۸: استاندارد اتاق رختکن..... ۱۰۸

- تصویر ۵-۱۹: استاندارد اتاق رختکن..... ۱۰۹
- تصویر ۵-۲۰: استاندارد اتاق رختکن..... ۱۱۳
- تصویر ۵-۲۱: استاندارد پارکینگ..... ۱۱۴
- تصویر ۵-۲۲: استاندارد پارکینگ..... ۱۱۵
- تصویر ۵-۲۳: سایت مورد نظر..... ۱۱۸
- تصویر ۵-۲۴: همجواری های سایت..... ۱۱۹
- تصویر ۵-۲۵: ترافیک محدوده اطراف سایت..... ۱۱۹
- تصویر ۵-۲۶: دید و منظر سایت..... ۱۲۰
- تصویر ۵-۲۷: کانسپت طراحی (نگارنده)..... ۱۲۳

فصل اول

کلیات

لباس که خصوصیت اصلی زندگی روزمره است، ما را به طور صحیح تری با اوضاع اقتصادی و اجتماعی یک جامعه آشنا می‌کند، زیرا که اغلب، واقعی‌ترین تصویر از آن محسوب می‌شود. لباس از راه مجموعه ای علائم مادی، یک نظام ارتباطی فرهنگی در میان مردم جامعه برقرار می‌کند. رمز گشایی این علائم و دریافت معانی و مفاهیم زبان علائم در هر گروه اجتماعی و جامعه مستلزم درک رفتار های اجتماعی و فرهنگ مردم آن گروه و جامعه و شناخت نظام های دینی - عقیدتی و باورهای است که لباس ارزش های نمادین خود را از آنان گرفته است. این ارزش ها نقش مهم و برجسته ای در نگهداشت هویت و فرهنگی مردم جامعه و استمرار دوام آن در حیات تاریخی نسل ها ایفا می کنند.

آنچه در مجموعه ی لباس مردم یک گروه اجتماعی یا یک قوم و جامعه اهمیت دارد، یکی الگوهای فرهنگی است که مردم در انتخاب مواد، رنگ و شکل و اسلوب دوخت جامه ها و اندازه ی هر یک از آن ها به کار می برند، و دیگری نقش و عملکردی است که برخی از تن پوش ها در زمینه های گوناگون فعالیت های اجتماعی، فرهنگی، شغلی و در مناسک و مراسم آیینی و دینی مردم ایفا می کنند. لباس مانند زبان هویت قومی، اجتماعی و جغرافیایی و وابستگی های صنفی، سیاسی، مذهبی و شان و منزلت اجتماعی و اقتصادی مردم را مشخص می‌کند.

امروزه هجوم فرهنگ رفتاری و پوششی بیگانه بر جامعه را نمی توان انکار کرد. این درحالی است که به پشتوانه ای غنی و برخوردار از قدمت چندین هزار ساله فرهنگی تکیه زده ایم. اگرچه این رنگ باختگی ها هرگز ژرف و عمیق نمی شوند اما باید بن مایه و تناوری فرهنگ ملی، بومی خود را به جهانیان بنمایانیم و نیازمند مکانی برای اهمیت دادن، نمایش و ایجاد اشکال جدید البسه ایرانی با توجه به تنوع لباسهای اقوام مختلف به شیوه ای همگانی می باشیم. این مکان علاوه بر نمایش پیشینه فرهنگ ایرانی در این حوزه، بعنوان مهمترین مرکز سازماندهی فعالیتهای معاصر در حوزه های فرهنگی و پوششی و ارایه سیاستهای راهبردی در این زمینه عمل خواهد نمود. در حال حاضر فعالیتهای نوین در حوزه منسوجات و البسه توسط پنج نهاد مجزا پیگیری و کنترل می شود. هدف مجموعه جدید علاوه بر موزه پیوند دادن این گروه ها با یکدیگر و پدید آوردن محیطی زنده برای عرضه دستاوردهای آنها به جامعه است.

اینکه هویت و فرهنگ جامعه ما در حال حاضر دچار چالش ها و آسیب های جدی است. با اندکی دقت نظر در وضعیت فعلی هنر و زبان و مآثر آنها به روشنی مشهود است و تصدیق آن را می توان از مقالات متعددی در مجلات گوناگون در رثای هنر و معماری به چاپ میرسد، گرفت؛ اما توجه تازه، دال بر نو بودن زخم نیست. ریشه بحران های هویتی و فرهنگی امروز را درنخستین تجربیات جامعه ما از برخورد با مظاهر تفکر مدرن می توان پی گرفت. تغییر حکومت، دین و... قابل بازگشت به اصل نیست اما آنچه

عملا این بازگشت را نا میسر می سازد نه این ساختار متفاوت، که عدم آگاهی اجتماعی از این ساختار است یعنی می توان ادعا کرد، با درک شناخت بنیادین این تحولات و ایجاد خود آگاهی فرهنگی در این زمینه راه های باز گشت و ترمیم آسیب های موجود در بستر فرهنگ یافته خواهد شد.

۱-۱ بیان مسئله

گسست تاریخی روزگار معاصر از سیر تکامل دستاوردهای پیش کسوتان معماری، موجب تولید فضایی ناخوانا در شهرهای معاصر شده است. این ناخوانایی تا جایی پیش رفته که نمی توانیم رابطه ای منطقی با معماری گذشته برقرار کنیم؛ گویی شاهکارهای معماری ایرانی در جای دیگری ساخته شده و یا به وسیله افرادی غیر ایرانی برپا گشته که تا این حد با معماری معاصر ما متضاد و بیگانه می نماید. از سوی دیگر، گویی زبان طراحی این بناها برای ما غیر قابل درک است و باعث شده معماری معاصر ما تا این درجه از شکوه و سازمان دهی میراث های جاودان پدرانمان بی بهره مانده است. پس از گذشت روزگار استیلای فرهنگ مدرن و رخوت هنرمندان ایرانی، فضایی جدید در عرصه هنری ترسیم شده است که هنرمندان در جهت باززنده سازی هویت اسلامی- ایرانی خویش می کوشند تا به کمک آن روزگار شکوه و عظمت خویش را از نوب برپا سازند (مهدوی نژاد، ۱۳۸۳: ۵۹).

هویت ملی در عصر حاضر به مسئله ای حیاتی برای ملت ها تبدیل شده است. مرزهای سیاسی به تنهای نمی تواند ضامن حیات یک ملت باشد. در پی آن، در عصر ارتباطات، جهت حفظ هویت ملی عوامل مختلفی دخیل است که سویه فرهنگی یکی از مهم ترین آنهاست. در این میان معماری جلوه گاه فرهنگی یک ملت است که با تمامی ابعاد زندگی آدمی در آمیخته، بر آن تأثیر عمیق می گذارد (پرویزی، ۱۳۸۸: ۸۲).

در ایران باستان همواره لباس اهمیت بالایی داشته و با دقت خاصی طراحی می شده است. طراحی لباس در ایران از دوران قبل از آریایی ها تا زمان ماد ها و هخامنشیان و با اوج گیری در زمان ساسانی و سپس افول تدریجی آن تا پایان دوره ی پهلوی روند خاص خود را داشته است. از آغاز دوران صفوی تا پایان دوران پهلوی برای جلب نظر اروپاییان از لباس آنان الگو برداری می شد. این مسئله به جایی رسید که طراحی لباس در تقلید از فرم های خارجی خلاصه می شده است. این امر باعث بی توجهی به طراحان لباس داخلی و در نتیجه از بین رفتن این امر و حرفه ی مهم در عرصه ی لباس شد و جامعه ی ما در این زمینه از حالت توسعه ی تولید، روند مصرفی به خود گرفت (سیدعسکری، ۱۳۹۰).

بسیاری از مردم باور دارند که لباس بیرون انعکاس فلسفه ی درون زندگی ماست؛ اما نمی توان لباس مدرن امروزی را بدون در نظر گرفتن جامعه ی سنتی که نمایانگر هویت ملی و فرهنگی یک جامعه می